

Hz.Mevlana Celaleddin Rumi'nin (ks) , Farsça 'yaftem' redifli Gazeli

Duş , vakt-i subhdem der çarh payan yaftem
Der miyan-ı dane-i haşhaş sindan yaftem

Yek külahi daştem ez leblebü kem şud zemen
Der miyan-ı defter-i Molla Süleyman yaftem

Yek katar üstür bi küh-i Kaf bud ender güzer
Der kenar-ı bahr-i bi payan büculan yaftem

Naka-i Salih , Asa-yı Musa vü ruh-i peder
Her sera der batn-ı mader zinde bican yaftem

An har-ı İsi vü an suzen ki budeş pay bend
An har ender hane, suzen der giriban yaftem

Dahl-i heft iklim ra kendum ü kavers ü cev
Buhte nani hurdem ü bi darb-ı dendan yaftem

Sisad u şest kav-i kuhi ser nekün ba şahha
Der tenur-i car , mağz-ı cevz biryan yaftem

Sad hezar ahu bereh lebha pür ez şir-i hikem
Der miyan-ı beyza-i bülbül biefgan yaftem

Duş vakt-i subhdem reftem be suyi meygede
Sur-i İsrafil ra der hum-ı efgan yaftem

Na'l mi bestend ruzi üstüraneş ra be rum
Halka-i kem şud ez an der kuş-i hakan yaftem

*Huş bigüfteş iyn gazel Molla Celaleddin-i Rum
Ma'niyeş ra der miyan-ı nakl-i Kur'an yaftem*

**Hz.Mevlana'nın (ks) Farsça 'yaftem=buldum ' Redifli Gazelinin
Şerhi**

Dünya karanlığında gaflet uykusuna gark olmuş iken ilahi yardım erişip
Cenab-ı Hakkın fiil tecellisi olduğu vakit arzın ve semavatın hakikatine ve
nihayetine , vakıf ve muttali oldum.

Alemi bir cevherden yaratılmış ve onu kalb içinde buldum

Çocukluk zamanımda hür ve sultan olup yürürken buluğa erişip teklif bağına
esir , heva ve heves damına giriftar oldum.O çocukluk saltanatı benden gitti.

O masumluk mertebesinde olan hali ve saltanatı marifet ve muhabbet
derecesinde yani velayette buldum.

Kaf dağı misali olan insan vücudunda , zahir ve Batını hisler , ruhani ve cismani kuvvetler , ilimler ve marifetler, hareketler ve sukunetler , zahiri ve batını oluşlar katarlar halinde gelip geçmektedir.

Bunların varlığı ve duruşu , ehadiyyet bahrının kenarındadır. Zira ne zaman ki gerçek güneş, ehadiyyet ufkundan doğar. O zaman , mevcudat yıldızları fani ve yok olur.

Evliyaullahın bedeni, ruhani sıfatları, hakiki kudsi ruh... bunların her üçünü de insanın nefsinde yani zatında cansız diri buldum. Yani hayvani ruha itibar etmeden hakiki bir hayatla diri buldum.

Şehvi kuvvet ve aklı meaş, dünya muhabbeti, dünya ile daima bağlantıdadır. Ve ulviyyata mani ve ayak bağıdır.

O şehvi kuvveti vücudumda ve dünya muhabbetini de sadrımda buldum.

Kanaat mertebesinde yedi iklimin dahlini ve hasılını buldum.

Pişmişçe, kotarılmışça, zahmetsiz , hazır buldum.

Kimin ki daima çalışması yemek ve içmek için olur, onun meyli daima aşağıya olur. Ve tama'ından herkesi incitir.

İnsan bedeni dört unsurdan oluşmuştur. Ve zamanla kurumuş cevize dönmüştür. Bu yeme ve içmeyi onda buldum. Yani yeme ve içmenin faydası sadece bedenedir , başka faydası yoktur.

Yüz bin söz , hikmet-i ilahiyyenin ibareleriyle ve namütenahi marifetlerle doludur. Belki her mevcudda bir hikmet vardır. Bu ibarelerin ve sözlerin varlığını ve zuhurunu , lisana münhasır buldum.

Nefsani karanlıklar içinde iken fiil tecellisi zahir olup aşk tarafına yöneldim. Aşkın eserini dünya içinde buldum.

Ol vakit ki , Anadolu'da , Hz.Mevlana' nın (ks) Mesnevisi 'nin marifetleri ve letaifleri ile , Allahu Subahanehu ve Teala' nın aşkına talib olanlara , nübüvvet mertebelerinin zevkini tatmak isti'tadı ile velayet derecelerinin idraki kabiliyeti bağışlanırdı.

Suretteki taht ve saltanat , saltanat-ı asmaniden bir lokmadır. Yani padişahlarda olan zevk , ol ezeli ihсандan bir şemmeciktir.

Molla Celaleddin Rumi , bu gazeli pek hoş söyledi. Bunun anlamını Kur'an'ın nakli içinde buldum.

(Emir Buhari (ks) , Şerh-i Gazel-i Cenab-ı Mevlana'dan (ks))